

O nekaterih drugih delih slovenskih umetnikov v zadnjem času, zlasti na pr. o cerkvenih slikah Jožeta Gorjupa v Kostanjevici na Dolenjskem, poroča v današnjem zvezku France Stele. Značilno je, da se je v teku lanskega leta več naših slikarjev posvetilo izvršitvi nalog cerkvenega dekorja (Maleš, Pirnat).

R. Ložar

Umetnostna razstava pri A. Kosu. Večja Goršetova dela kot so Materinstvo, Opice in druga je po zatvoritvi razstave prevzel trgovec z umetninami, g. Kos, ki je tik pred novim letom otvoril v svojem podjetju na Mestnem trgu majhno, trgovsko propagandno razstavo del slovenskih umetnikov. Namen razstave, ki je stalna, je, dati kupovalcu slovenskih umetnin čim boljše priliko, da se orientira v naši domači umetnostni produkciji tako po smereh kot po kvaliteti in pride na ta način v najožji stik z njenim stanjem. To prakso vrši g. Kos sicer že nekaj let sem, vendar je bil njen okvir doslej, ko za razstavo ni imel na razpolago zadostnih prostorov, majhen. Zdaj je v razstavne namene poleg veže porabil dve sobi ter prednjo sobo v 1. nadstr. in je v njih obesil lepo število slik in kipov.

Dela g. A. Kosa za propagando slovenske umetnosti in umetnostne kulture med narodom ne smemo podcenjevati in zdi se nam resnično uspešnejše nego marsikak drug manj iskren in prepričevalen, posebno pa še manj objektivni način. Deloma že s stalno ljubljansko razstavo, še bolj pa s potovalnimi kolekcijami pridejo dela naših slikarjev in kiparjev zares tja, kamor spadajo, namreč med ljudstvo in v okras naših stanovanj, želeli je le, da bi se to podjetje, kjer se že danes lahko zelo lepo orientiraš v naši umetnosti in si nabaviš prvovrstna dela, še bolj razvilo, doprinašajoč vedno večje koristi našim umetnikom in s tem še bolj utemeljujoč pravico svojega obstoja. Tudi je to pač najbolj živa pot do izšolanja onih delov naroda, ki pridejo za umetnika gmotno najprej v poštev, zato je gotovo, da bo agilni g. Kos svojo galerijo izpopolnjeval tako, da bo opravičil vsa naša pričakovanja. Ravno v teh dneh namerava razstavo zaradi pretesnosti in prenatrpanosti preurediti, pa bi bilo želeli, da pride pri novi uredbi do boljšega izraza naša resnična umetniška kvaliteta in nadarjenost in

da odpade ta in oni diletant, ki ne spada v družbo ljudi, katere bo imenovala nekoč zgodovina. To bi bilo želeli zlasti iz pedagoških in stvarnih razlogov, ki jih je zdaj zelo dobro formuliral z umetniškega stališča g. Jakopič v zadnjem (5.) zvezku »Arhitekture« (str. 153) in ki se jim popolnoma pridružujemo. Naše stališče je pa sicer doslej mogel vsakdo spoznati iz tega, da takih pseudonadarjenosti nismo omenjali.

R. Ložar

G L E D A L I Š Č E

Ljubljanska drama v sezoni 1951/52

V zadnjem času spoznavamo vedno bolj, da kriza našega gledališča, kolikor njeni vzroki ne segajo globlje v duhovno razrvanost in neenotnost naše dobe, ni v prvi vrsti gospodarskega značaja, kakor so nas hoteli prepričati o tem pred nekaj leti. Prav tako je treba večji del naše publike braniti pred očitki, češ da ona ovira razvoj slovenskega gledališča. Naše občinstvo danes že tudi samo od sebe po svoji izobrazbi in zdravem življenjskem čutu zavrača marsikaj, kar ji gledališče nudi. Prepričani smemo biti, da bi bilo slovensko Narodno gledališče v duhovnem pogledu sodobnejše, v umetniškem pa kvalitativnejše, če bi vodstvo v večji meri upoštevalo tudi želje in potrebe obiskovalcev gledališča, med katerimi, hvala Bogu, vedno redkeje ugledaš reprezentativnega meščana in filistra. Med igralskim ansambлом so prav tako sposobne in umetniško visoko nadarjene moči, s katerimi bi se estetsko mogli meriti z vsakim sodobnim gledališčem v Evropi. Prav tako nismo brez izvrstnih režiserjev. Odkod prihaja potemtakem, da ne moremo in ne moremo biti zadovoljni z uspehom in da tolikokrat pogrešamo veličine, kvalitete in resnične umetnosti? Le komur je popolnoma neznan, da je gledališče odvisno razen od zgoraj naštetih tudi še od drugih nič manj važnih dejstev, bo tu obstal brez odgovora. Mi pa smo stvāri v prid dolžni omeniti na tem mestu zlasti gledališko vodstvo, prepričani, da v prvi vrsti od tam prihaja zlo brezmerja in nekvalitete v hramu modric. Zdi se, da krmilarji ne vedo ne kam ne kod — in morebiti ni najmanjši vzrok vsega tega v dejstvu, da ne moreš skoraj nikogar posebej poklicati